

МЕХАНИЗЪМ

**ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ
НА ОТСЪСТВИЯТА
ПО НЕУВАЖИТЕЛНИ ПРИЧИНИ
И ЗАДЪРЖАНЕ
НА УЧЕНИЦИТЕ
В НУ „ОТЕЦ ПАИСИЙ“
ГРАД ХАРМАНЛИ
ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА**

Училищният механизъм за намаляване на броя на отсъствията по неуважителни причини и задържане на учениците в училище през учебната 2025/2026 година е приет на заседание на педагогически съвет с Протокол № 1 / 15.09.2025г.

Утвърдил: Директор:
(Светла Николова)

МЕХАНИЗЪМ ЗА КОНТРОЛ НА РЕДОВНО И ТОЧНО ОТРАЗЯВАНЕ НА ОТСЪСТВИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ В ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА УЧИЛИЩНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

1. Механизмът за контрол и точно отразяване на отсъствията е изготвен на основание чл.172, ал.1, чл.210, ал.1, т.1 от ЗПУО, Наредбата за приобщаващо образование, Наредба № 12 от 01.09.2016г. на МОН за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и Правилникът за дейността на училището за учебната 2025/2026 година.
2. Всеки учител **в началото на часа** задължително вписва в дневника на съответната паралелка отсъстващите ученици.
3. **Закъснение** на ученик за учебен час **до 20 минути** се отчита като половин отсъствие, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути – като едно отсъствие (чл.61, ал.2 от Наредбата за приобщаващо образование).
4. Класният ръководител, на основание чл.61 ал.3 от Наредбата за приобщаващо образование, е длъжен да уведоми родителя с писмо, по имейл или в телефонен разговор, ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина за неговото отсъствие и да обсъди с родителя възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.
5. Класният ръководител отчита отсъствията на учениците в учебни часове (чл.61, ал.1 от Наредбата за приобщаващо образование).
6. Класният ръководител отразява броя на отсъствията на ученика в дневника на класа, а в края на всеки учебен срок ги вписва в ученическата му книжка (чл.61, ал.4 от Наредбата за приобщаващо образование).
7. Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи (чл.61, ал.1 от Наредбата за приобщаващо образование и чл.104, ал.3 от ПДУ), за което е длъжен да представи съответния документ:
 - ✓ **По медицински причини** – представя медицински документ до 3 учебни дни след връщането си в училище, издаден от общопрактикуващ лекар или от лекар лечебно заведение. Медицинският документ задължително има вписан амбулаторен № и съдържа реквизити, определени от Министерство на здравеопазването. Медицинската бележка е с вписани имена на родител и негов подпис и дата на предаване на класния ръководител. Родителите са длъжни да уведомят класния ръководител, ако ученика ще отсъства по медицински причини в рамките на деня.
 - ✓ **Поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование**, като: състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях, и след потвърждение от родителя;
 - ✓ **До 3 дни в една учебна година** въз основа на мотивирано писмено заявление (по образец) от родителя до класния ръководител. Заявлението се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище.
 - ✓ **До 7 учебни дни в една учебна година** с предварително разрешение на директора на училището въз основа на мотивирано писмено заявление от родителя (по образец), в което подробно се описват причините за отсъствието. В случай че заявлението не може да се подаде преди отсъствието на ученика, родителят уведомява за това класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище.

Директорът на училището въз основа на заявлението взема решение дали отсъствията на ученика са по уважителни причини.

2. Ученикът може да отсъства по уважителни медицински причини от учебния час по учебния предмет ФВС, когато е противопоказно физическото натоварване и присъствието му в учебния час. Видът на заболяването и заключението за освобождаване от обучение по учебния предмет ФВС се удостоверяват с медицински документ (чл.62, ал.5 от Наредбата за приобщаващо образование).

3. Ученик, за който е противопоказно физическото натоварване, но не и присъствието в учебния час (чл.62, ал.6 от Наредбата за приобщаващо образование), **не може да отсъства от час** по учебния предмет физическо възпитание и спорт.

4. Когато освобождаването на ученика от часовете по ФВС е за целия учебен срок или за учебната година, **ученикът няма право да напуска територията на училището** по време на учебния час, а директорът въз основа на представените медицински документи определя със заповед начина на уплътняване за ученика на времето, определено за учебните часове. Заповедта се съобщава на родителя на ученика (чл.62, ал.7 от Наредбата за приобщаващо образование).

5. **Класните ръководители до 2-ро число на съответния месец попълват** и предават на ЗАС-домакина в училище справка за отсъствията. Справката съдържа имената на учениците от съответната паралелка и броя на отсъствията по уважителни и неуважителни причини, допуснати от учениците през предходния месец.

Класни ръководители не подали съответната справка подлежат на административно наказание, съгласно чл.187 от КТ.

6. **Съответно ЗАС-домакинът** отразява в модул „Отсъствия“ към Информационната система на образованието предадените от класните ръководители справки за отсъствията в срок до 3-то число на следващия месец.

7. Директорът извършва периодични проверки на:

- ✓ дневниците, относно отразяване отсъствията на учениците;
- ✓ извинителни бележки на отсъстващите ученици;

Проверките се отразяват в констативни протоколи.

8. Провеждане на срещи на училищното ръководство с класни ръководители, в чиито паралелки има ученици, допускащи отсъствия по неуважителни причини, с цел проследяване на тяхното развитие и стимулиране към активност в учебната дейност и набелязване на мерки за обща или допълнителна подкрепа в зависимост от броя на допуснатите отсъствия по неуважителни причини.

9. За преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието му в дейността на училището и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация (чл.45 от Наредбата за приобщаващо образование):

- **Обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му.** Дейността се прилага в случай на необходимост от изясняване на възникнал конкретен проблем. Класният ръководител осъществява разговор с ученика за установяване на причините, довели до възникване на проблема, при спазване на етичния кодекс на училищната общност. Класният ръководител съвместно с ученика определя дейности, които да доведат до преодоляване на проблема и оказва подкрепа на ученика за осъществяване на дейностите (чл.46 от Наредбата за приобщаващо образование);
- **Използване на посредник при решаване на конфликт в училище.** Дейността се осъществява от медиаторът, който не е страна в конкретния конфликт и който посредничи между страните в конфликта с цел разрешаването му. Той провежда

разговор с всички страни в конфликта за установяване на причините, довели до възникването му, при спазване на етичния кодекс на училищната общност.

- **След изясняване на причините за възникването на конфликта** ученикът или учениците получават подкрепа от медиатора за разрешаването му (чл.47 от Наредбата за приобщаващо образование);
 - **Създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по насилствен начин.** Дейността се осъществява по препоръка на класния ръководител или от Комисията по противообществените прояви в училище. Дейността се извършва след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимостта от включване в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти. Групата се организира в училището, а при необходимост се привличат и външни специалисти (чл.49 от Наредбата за приобщаващо образование);
 - **Създаване на условия за включване на ученика в занимания, съобразени с неговите интереси и потребности.** Тази дейност се осъществява по препоръка на учителите на съответния ученик, на класния ръководител или на друг педагогически специалист. Дейността се извършва след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в училището и установяване на необходимост от провеждане на консултации с необходимите лица. Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други (чл.48 от Наредбата за приобщаващо образование);
 - **Индивидуална подкрепа за ученика от личност, за която той уважава (наставничество).** Дейността се осъществява от личност по избор на ученика, която той приема и уважава и която е изразила съгласие за участие в индивидуалната му подкрепа. Индивидуалната подкрепа на ученика може да бъде осъществена от учител от училището, от лице от семейството, от близък на ученика или от обществено изявена личност, на която ученикът има доверие или доверие или която представлява пример за него и за цялото му личностно развитие. Класният ръководител на ученика организира осъществяването на индивидуалната подкрепа, за която информира родителя (чл.45, т.6 и чл.50 от Наредбата за приобщаващо образование);
 - **Участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището.** Дейността се осъществява, като ученикът съвместно с класния ръководител избира конкретна дейност, определена в правилника за дейността на училището, която да извърши в полза на училището или паралелката. Дейността, свързана с определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи, се осъществява по желание на ученика след избор на такива инициативи в училището (чл.51 и чл.52 от Наредбата за приобщаващо образование).
10. Административни мерки за налагане на санкции за допуснати отсъствия по неуважителни причини, чл.199 от ЗПУО, чл.58 – чл.60 от Наредбата за приобщаващо образование и чл.125 – чл.133 от ПДУ.
 11. Среца на екипа за оказване на обща подкрепа на ученици, допуснали отсъствия по неуважителни причини с родителите на учениците и обсъждане на мерки за преодоляване на причините за допускане на отсъствия.
 12. Работа на Училищната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните с учениците, допускащи отсъствия по неуважителни причини.
 13. Подаване на сигнали към УКБППМН за ученици застрашени от отпадане поради допуснат голям брой отсъствия по неуважителни причини.

14. Периодични срещи на класни ръководители, училищно ръководство и родители за анализиране на резултатите от приложените мерки за обща подкрепа и обсъждане на други мерки за въздействие върху проблемните ученици.
15. Провеждане на тематичен педагогически съвет за обсъждане на причините за допуснатите отсъствия по неуважителни причини и предприемане на мерки за преодоляване на причините.

ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КОНТРОЛ ОТНОСНО СИСТЕМНО ИНФОРМИРАНЕ НА РОДИТЕЛИТЕ (НАСТОЙНИЦИТЕ) ЗА ДОПУСНАТИТЕ ОТСЪСТВИЯ ОТ УЧЕНИЦИТЕ

1. Изпращане на информация от класен ръководител до родител/настойник за допуснати отсъствия по неуважителни причини от ученик. Класният ръководител, на основание чл.61, ал.1 от Наредбата за приобщаващо образование, е длъжен да уведоми родителя с писмо, по имейл или в телефонен разговор, ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина за неговото отсъствие и да обсъди с родителя възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.
2. Класният ръководител, като председател на екипа за оказване на обща подкрепа на учениците от неговата паралелка, уведомява членовете на екипа с цел провеждане на разговори с учениците допуснали отсъствия по неуважителни причини.
3. Провеждане на разговор с родител на ученик, допуснал отсъствия по неуважителни причини, в присъствие на медиатор и учителят отговарящ за съответната паралелка.
4. Провеждане на срещи на Училищното ръководство с ученици, допуснали по-голям брой отсъствия по неуважителни причини и с техните родители.
5. Информирание на родителите като основна заинтересована страна в процеса на включването и задържането на децата и учениците не само чрез регулярните, но и чрез тематични родителски срещи.
6. Ежемесечна проверка на отразените в графа „Отсъствия“ отсъствия на учениците по уважителни и неуважителни причини и предоставените извинителни бележки.

МЕРКИ НА НИВО УЧИЛИЩЕ:

- Изготвяне на предписание/предложение за помощ в натура (вместо парична помощ);
- Предприемане на конкретни мерки за обща и допълнителна подкрепа;
- Предоставяне на информация на кмета на общината за констатирани нарушения с цел налагане на наказания по реда на чл.347 от ЗПУО;
- Предложение до дирекция „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощ в натура вместо парична помощ;
- Допълнително обучение по български език на ученици, за които той не е майчин език;
- Допълнително обучение по учебни предмети, по които учениците имат затруднения;
- Определяне на учители наставници и ученици наставници (ако е необходимо);
- Включване на учениците в занимания по интереси, съобразно образователните им потребности и способности и в групи по проекти (осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището, до компютърните кабинети, зала по интереси и училищна библиотека);
- Кариерно консултиране;
- Включване на ученици в учебно-тренировъчни практики;
- Провеждане на алтернативни родителски срещи (мобилни, изнесени, на адрес) с родителите на изоставащите ученици и учениците в риск от отпадане;
- Кариерно ориентиране към професионално обучение;
- Осигуряване на безплатна закуска и плод;
- Осигуряване на безплатни учебници;
- Индивидуална работа на образователния медиатор и класния ръководител с ученици с над 10 отсъствия по неуважителни причини;
- Включване на родители в Родителски актив и Обществения съвет;
- Организиране на родителите по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и учениците, честване на празници и благотворителност;
- Допълнителни консултации по всички учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове. Изготвяне на корективни програми с личностнозначима информация по учебните предмети за ученика;
- Участие на изоставащите деца и ученици в риск от отпадане в дейностите от спортния и празничния календар на училището;
- Изграждане на *постоянна училищна комисия за приобщаване и задържане на подлежащите на задължително обучение ученици.*

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩЕТО С ДРУГИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА И ИНСТИТУЦИИ – ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ, НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ МЕСТНИ ОРГАНИЗАЦИИ И БИЗНЕС

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

В НУ „Отец Паисий“ се прилага механизъм, като си взаимодейства с Община Харманли, Дирекция „Социално подпомагане“ град Харманли и РУО – Хасково, относно регулярни справки за ученици, трайно непосещаващи училище, във връзка и в изпълнение на чл.19, ал.1, ал.2, т.2 във връзка с чл.4, ал.1 т.5 от Наредба № 12/01.09.2016г. на МОН за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и т.16 и т.17 от Приложение № 2 към чл.7, т.2 от Наредба № 8/11.08.2016г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

2. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

- ✓ Стимулиране и мотивиране на педагогическия екип в училище да изпълнява училищната програма за намаляване на отсъствията на учениците чрез реалното и точното им отразяване в училищната документация;
- ✓ Разработване на мерки за превенция на преждевременното напускане на образователната система от училище;
- ✓ Намаляване на броя на некоректно отразени отсъствия в училище;
- ✓ Разработване и прилагане на мерки за подобряване връзката на училището с родителите на учениците и за съвместни превантивни действия за намаляване на отсъствията, като условие за предотвратяване на преждевременното напускане на училището и за повишаване на образователните резултати.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРИЛАГАНЕ НА ПРОГРАМАТА:

Повишаване качеството на образователния процес чрез:

- ✓ Непрекъснатост на учебните занятия – изпълнение на училищните учебни планове и програми, разглеждане на теми по гражданско и здравно образование;
- ✓ Максимален обхват на учениците в учебни занятия-повишаване на успеваемостта, ритмичност при оценяване;
- ✓ Намаляване броя на отсъствия на учениците по неуважителни причини.

4. МЕРОПРИЯТИЯ

- 4.1. Разработване и изпълнение на училищната политика за намаляване на броя на учениците допускащи безпричинно отсъствия чрез целенасочено единно въздействие, създаване на комплекс от мерки и сътрудничество на заинтересованите страни.
- 4.2. Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на училищната програма, в резултат на което да намалее броят на учениците допускащи безпричинно отсъствия.

- 4.3. Увеличаване разнообразието от предприети мерки и дейности от класните ръководители за превенция и намаляване на отсъствията по неуважителни причини чрез публично оповестяване на добри практики и политики (системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности).
- 4.4. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни мероприятия и събития, отбелязване на важни дати и събития.
- 4.5. Планиране и осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в училищната документация, за коректно и точно подаване към НЕИСПУО, модул „Отсъствия“, данните за движението на учениците и а броя на отсъствията, за своевременно отразяване на статуса на всеки ученик в уеб-базирания Регистър за движението на децата и учениците.
- 4.6. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класния ръководител относно контрола на посещаемостта на учебните часове от учениците от паралелката и своевременно уведомяване на родителите, ако ученикът отсъства от учебните часове, както и когато спрямо него ще започне процедура за налагане на санкции.
- 4.7. По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез използване на електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост и други.
- 4.8. Анализ на движението на учениците и причини за допуснатите отсъствия.
- 4.9. Работа с изоставащите ученици по проект „Подкрепа за успех“.
- 4.10. Включване на учениците в подходящи и атрактивни за тях занимания по интереси.
- 4.11. Работа на деца със СОП с ресурсен учител, логопед и психолог.

5. ИНИЦИАТИВИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩЕТО С ДРУГИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА И ИНСТИТУЦИИ

- 5.1. Добра комуникация и навременната обмяна на информация за постигането на добри резултати в партньорството между училище, родители и ученици, съответстващо на правата на страните:
 - ✓ съвместни дейности с училищното настоятелство;
 - ✓ съвместни дейности с Обществен съвет;
 - ✓ партньорство в разработването и реализирането на програми и проекти с участието на неправителствени организации;
 - ✓ съвместно разработване на училищни стратегии;
 - ✓ съвместни дарителски акции;
 - ✓ извънкласни дейности (конкурси, състезания с осигурен награден фонд);
- 5.2. Комуникация с екипите за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
- 5.3. Изготвяне на график на класните ръководители за провеждане на втори час на класа в частта „консултации на родители“.
- 5.4. Изготвяне на графици за ежеседмични консултации на преподаватели с родители с цел информираност на родителите за присъствието на учениците по определен предмет и предприемане на мерки за преодоляване на поведенчески проблеми и обучителни затруднения.

- 5.5. Подаване на информация на дирекция „Социално подпомагане“ за ученици, които трайно не посещават училище с цел проучване на причините и налагане санкции на родители, които не осигуряват присъствие на децата си в училище.
- 5.6. Спиране на детски надбавки на родители, чийто деца са допуснали 5 и повече отсъствия по неуважителни причини през календарния месец.
- 5.7. Назначаване на комисия за разпределение на върнати в училище парични средства от неизплатени детски надбавки на родители на ученици допуснали отсъствия по неуважителни причини.
- 5.8. Прилагане на общински правила за налагане на глоби на родители, които не осигуряват редовно посещение на учебните занятия от децата им и стриктно спазване на тези правила в изпълнение от Кмета на град Харманли.
- 5.9. Ефективно взаимодействие и сътрудничество на училището с други заинтересовани страни:
- ✓ МКБППНМ;
 - ✓ Читалище чрез участие на проблемни ученици в дейности, поощряващи развиването на силните им страни и дарби с цел повишаване мотивацията им за обучение, за изява и постижения;
 - ✓ Реализиране на политики и мерки със социална насоченост за всички ученици и деца от социално слаби семейства, като осигуряване на безплатна закуска и обяд в училищния стол, закупуване на учебници, учебни помагала, дрехи и обувки от Училищното настоятелство;
 - ✓ Повишаване участието и ангажираността на родителите чрез популяризиране на добри практики за включване на родители в мерки за намаляване на отсъствия по неуважителни причини на учениците и предотвратяване на преждевременното им напускане на училище.

ИНДИКАТОРИ НА ДОБРИ ПРАКТИКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ОТССТВИЯТА ПО НЕУВАЖИТЕЛНИ ПРИЧИНИ

1. Награждаване на ученици показали отлични резултати на олимпиади, състезания, конкурси, участници в проекти, благотворителни и добротворчески инициативи.
2. Включване на ученици в отбелязване на национални, столични и училищни празници и годишнини.
3. Публикуване на постиженията на учениците на интернет страницата на училището.
4. Създадени затворени групи по паралелки във Facebook.
5. Създадена Facebook страница на училището, където се публикуват предстоящи училищни събития, информация свързана с учебния процес в училището.
6. Създадени екипи за обща подкрепа на ниво паралелки.
7. Осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците с обучителни затруднения.
8. Целодневна организация на учебния процес за учениците от I-IV клас.
9. Прилагане на модела на наставничество (чл.45, т.2 и чл.46, ал.3 от Наредбата за приобщаващо образование).
10. Формиране на „Клубове по интереси“ и провеждане на извънкласни занимания в различни области – група „Да творим заедно“, група по футбол, група за модерен балет, група за дигитални компетентности.
11. Въвеждане на нов учебен предмет в 1, 2 и 3 клас по НП „Иновации в действие“ (Въвеждане в блоковото програмиране).
12. Формиране на групи за работа с ученици с обучителни затруднения по проект „Подкрепа за успех“ и 2 групи за дейности по проект „Силен старт“.
13. Работа по Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“.
14. Провеждане на тематичен педагогически съвет за анализ на резултатите от образователно-възпитателната работа на учениците след края на I учебен срок и края на учебната година и отбелязване на мерки за преодоляване на пропуските в учебната и възпитателната работи.